

Les Pitiüses han perdut un referent:

Joan Marí Cardona

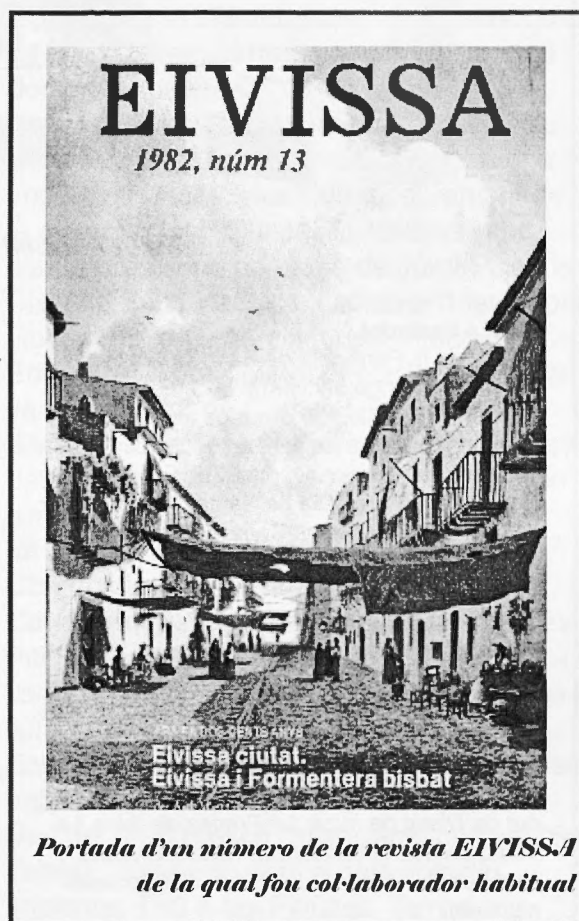
Marià Serra

President de l'Institut d'Estudis Eivissencs

A les darreries del 2001 els antològics i coneguts versos de Marià Villangómez, "*voler l'impossible ens cal i no que mori el desig*", tenien especial significació per a tots els que sabíem de la irreversibilitat de la malaltia de don Joan Marí Cardona. No resultava fàcil imaginar el comiat definitiu de qui representava tan esplèndidament la ciència, l'essència i la presència (perdonau la rima) pitiüsa, a més de l'amistat sincera, inesborrable. Don Joan ens era tan necessari que difícilment podíem pair la seva desaparició física d'aquest món: havia projectat personalitat i coneixements de tantes maneres i en tantes situacions sobre eivissencs i formenterers, que no consideràvem possible prescindir d'ell.

El dia 18 de gener d'enguany, al sol post, expirava a la residència "*Reina Sofia*", d'on fou el primer director, tal i com havia viscut sempre: discretament i amb la màxima dignitat possible. Dolia pensar que el seu camí cap a l'eternitat ens deixava orfes: aquell infatigable caminador empedreït amb qui havíem compartit tota mena d'activitats, converses i disquisicions arribava a la drecera sense retorn. La vida és com és.

La semblança de don Joan és ben fàcil de resumir: la d'un home dedicat tota una vida a mostrar fidelitat absoluta al seu caràcter d'eivissenc, sacerdot i rigorós investigador. La bonhomia i proverbial senzillesa li conferien el caràcter de referència nostrada del poble pitiús, principalment d'aquells que aprenguérem d'ell a conèixer, estimar i valorar la nostra terra i tots els signes d'identitat que li són propis. I és ben segur que si hi hagut mai una persona de consens a les Pitiüses, aquesta ha sét don Joan. Una llatina definiria la seva voluntat conciliadora: *nos autem omnium* (som de tots), referint-se òbviament al que hi ha de bo en tothom.

Portada d'un número de la revista *EIVISSA*
de la qual fou col·laborador habitual

En tot cas, les qualitats humanes, morals i intel·lectuals del canonge eivissenc, plenament reconegudes, es fan ben paleses en el requadre de la pàgina següent, resum de les activitats que desenvolupà al llarg de la seua vida, així com de l'extraordinària tasca investigadora que ens ha llegat.

Pot ser, però, el més estimulante i encoratjador del seu llegat sigui el sentit de la frase, també en llatí, que tant l'acompanyava en les seues converses: *Sursum omnes* (Amunt tots!). Ben segur que és missatge digne de recollir per tot el nostre poble, delerós d'un recobriment nacional que don Joan Marí i Cardona va estimular sempre.

Presidint el XVIIè curs eivissenc de Cultura de l'Institut d'Estudis Eivissencs amb Joan Ripoll (1991).

Foto: Vicent Ribas "Trull"

Com a sacerdot

Rector de la Parròquia de Sant Carles de Peralta; Canonge arxiver de la S. E. Catedral d'Eivissa; Conciliari de diverses associacions juvenils; Professor de llatí, grec, filosofia i Teodicea del Seminari Consiliar d'Eivissa; Rector de la Parròquia de Santa Creu; Director de la Residència Reina Sofia; Vicari General de la Diòcesi d'Eivissa i Formentera; Degà del Capítol Diocesà.

En relació als mitjans de comunicació

Promotor de l'emissora Ràdio Popular; Director i guionista de dita emissora; President de l'associació cultural sa Talaia (que permeté l'arribada de TV3 a les Pitiüses); Col·laborador assidu de programes radiofònics; Col·laborador de *Diàrio de Ibiza*, *La Prensa de Ibiza*, *La Veu d'Eivissa* i Formentera, revista Eivissa, almanac El Pitiús i Lluc i Serra d'Or (ocasionalment).

Activitats culturals

Conferenciant en diversos Cursos Eivissencs de Cultura; Conferenciant en múltiples actes cívics, culturals i religiosos organitzats per institucions i entitats eivissenques; President, durant desset anys, de l'Institut d'Estudis Eivissencs; Col·laborador del CSIC, Fontes Rerum Balearicum i Institut d'Estudis Balearics; Membre de la Comissió del Patrimoni Històric-artístic d'Eivissa i Formentera; Membre del Comitè d'Honor de l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera, així com actiu impulsor i col·laborador d'ella; Membre del Jurat dels Premis 31 de Desembre de l'Obra Cultural Balear; Membre de la Comissió d'Agermanament Formentera-Torroella de Montgrí; Promotor incansable de l'excursionisme cultural a tot el llarg i ample de les Pitiüses; Membre dels Jurats dels Premis de la Nit de Sant Joan de l'IEE.

Activitats cívils

Conseller general de La Caixa.

Investigador als arxius de

Pabòrdia d'Eivissa; Parroquials d'Eivissa i Formentera; Antiga Universitat d'Eivissa; Corona d'Aragó; Regne de Mallorca; Arquebisbat i Capítular de Tarragona; Històric Nacional; Privats de les Pitiüses.

Obres publicades

Col·lecció Illes Pitiüses (IEE): I. *La Conquesta catalana de 1235*, II. *Els llibres d'Entrevéniments*, III. *Formentera*, IV. *Balansat*, V. *Santa Maria d'Eivissa*, VI. *Portmany*; Sant Antoni de Portmany (IEE); Sant Ofici (IEE); Els carrers de l'Eivissa antiga (amb Lluís Servera Miralles) (La Caixa); Els carrers i les places de la Vila (La Caixa); Els camins i les imatges de l'Arxiduc ahir i avui (IEE); Formentera: documentació i paisatges (IEE); Esglésies d'Eivissa i Formentera (col·lecció de làmines comentades); Calendari de festes de les Illes Balears (coautor); Pergamins i Índex Vell de Tarragona (CIEF); El camí de Missa (IEE); Eivissa, passa a passa (IEE); Formentera, passa a passa per les vies públiques (IEE); En preparació: Les famílies d'Eivissa i Formentera (amb col·laboració de Joan Planells Ripoll), Santa Eulària, Les Salines i El pla de Vila.

Distincions obtingudes

1993. Premi Miquel dels Sants Oliver de l'OCB, al millor llibre editat el 1993, *Els camins i les imatges de l'Arxiduc ahir i avui*; 1995. Menció d'Honor Sant Jordi de l'Institut d'Estudis Eivissencs (21 d'abril); 1995. Homenatge de la Parròquia de Sant Rafael de Sa Creu; 1999. Homenatge de les AAVV de Formentera; 2000. Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; L'agrupació SUS prepara per al març un acte en el seu honor.